

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Prasības iesniegšana Tiesā](#) > [Kur Un Kā](#) > [Kā iesniegt Lietu Tiesā](#) > Romania

Kā iesniegt lietu tiesā

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Rumānija

1 Vai man noteikti ir jāvēršas tiesā vai arī pastāv citas alternatīvas?

Personai, kurai ir prasība pret citu personu, ir jāiesniedz pieteikums tajā tiesā, kurai ir jurisdikcija attiecīgajā jautājumā. Lietu var iesniegt tiesā tikai tad, kad ir pabeigta iepriekšēja procedūra, ja tas ir īpaši paredzēts likumā. Pieteikumam būtu jāpievieno iepriekšējās procedūras izpildes pierādījums.

Strīda puse var izmantot arī alternatīvas strīda izšķiršanas metodes.

Pirms vērsšanās tiesā ir iespēja izmantot mediāciju. Tiesvedības laikā tiesu iestādēm ir jāinformē puses par mediācijas iespēju un priekšrocībām.

Mediāciju var izmantot strīdos saistībā ar apdrošināšanu, patērētāju aizsardzību, ģimenes tiesībām, profesionālās civiltiesiskās atbildības lietās, darba strīdos un civilstrīdos ar vērtību līdz 50 000 RON, izņemot gadījumus, kas saistīti ar izdotu izpildāmu tiesas spriedumu par maksātnespējas procesa sākšanu, darbībām saistībā ar komercreģistru un lietām, kurās puses izvēlas procedūras, kas noteiktas Civilprocesa kodeksa 1.013.-1.024. vai 1.025.-1.032. pantā (maksājuma rīkojumi vai maza apmēra prasības).

Strīda puses var arī vērsties šķīrējtiesā, kurai ir privāta alternatīva jurisdikcija. Par strīdu izšķiršanu šķīrējtiesā var vienoties pilnībā rīcībaspējīgas personas, izņemot lietas, kas saistītas ar civilstāvokli, personu rīcībaspēju, mantošanas procesu, ģimenes attiecībām un tiesībām, par kurām puses nav tiesīgas lemt.

2 Vai pastāv kāds laika ierobežojums, lai vērstos tiesā?

Noilguma termiņš ir piemērots tiesībām celt naudas prasību, ja vien likumā nav paredzēts citādi. Likumā īpaši paredzētās lietās arī citām tiesībām celt prasību piemēro noilguma termiņu neatkarīgi no lietas priekšmeta (Civilkodeksa 2501. pants).

Vispārējais noilguma termiņš saskaņā ar Civilkodeksa 2517. pantu ir trīs gadi.

Saskaņā ar 10. panta 1. punktu Valdības Ārkārtas rīkojumā Nr. 39/2017 par darbībām saistībā ar kaitējumu, kas nodarīts, pārkāpjot konkurences tiesību noteikumus, un ar kuru groza Likumu Nr. 21/1996 par konkurenci, atkāpjoties no Civillikuma 2.517. panta, tiesībām celt prasību par nodarīto kaitējumu ir noilgums 5 gadi.

Civilkodeksā ir paredzēti īpaši noilguma termiņi noteiktās lietās, piemēram:

- desmit gadu noilguma termiņš lietu tiesībām, kuras saskaņā ar likumu nav atzītas par neatņemamām vai kurām nepiemēro citu noilguma termiņu; atbildībai par morālu/materiālu kaitējumu personai spīdzināšanas vai barbarisku darbību rezultātā vai vardarbības vai seksuāla uzbrukuma rezultātā pret nepilngadīgiem bērniem vai personām, kuras nevar aizstāvēt sevi vai paust savu gribu; atbildībai par kaitējumu videi;
- divu gadu noilguma termiņš tiesībām celt prasību, pamatojoties uz (pār-)apdrošināšanas ziņojumu; tiesībām celt prasību saistībā ar samaksu, kas pienākas starpniekiem par pakalpojumiem, kas sniegti

saskaņā ar starpniecības līgumu;

- viena gada noilguma termiņš tiesībām celt prasību saistībā ar tādu līdzekļu atmaksāšanu, kas iegūti no nenotikuša pasākuma biļešu tirdzniecības; prasībām pret ēdināšanas iestādēm vai viesnīcu uzturētājiem par to sniegtajiem pakalpojumiem; profesoriem, skolotājiem, maestro un māksliniekiem par stundas, dienas vai mēneša nodarbībām; ārstiem, vecmātēm un farmaceitiem par izsaukumiem, procedūrām vai medikamentiem; mazumtirgotājiem par samaksu par pārdotajām precēm un nodrošinātajām piegādēm; amatniekiem par samaksu par viņu darbu; advokātiem pret klientiem par nodevu un izdevumu samaksu; notāriem un tiesu izpildītājiem attiecībā uz maksājumiem, kas tiem pienākas par paveikto darbu; inženieriem, arhitektiem, mērnikiem, grāmatvežiem un citām pašnodarbinātām personām par tām pienākošos summu samaksu; tiesībām celt prasību pret pārvadātāju saistībā ar vienošanos par preču pārvadāšanu, izmantojot sauszemes, gaisa vai ūdens transportu.

3 Vai man jāvēršas šīs dalībvalsts tiesā?

Noteikumi par starptautisko jurisdikciju strīdos ar pārrobežu elementiem ir izklāstīti Civilprocesa kodeksa VII grāmatā *Starptautiskā tiesvedība civillietās*. Tomēr šīs grāmatas noteikumi attiecas uz tiesvedību ar pārrobežu elementiem privāttiesību jomā, ja vien starptautiskos nolīgumos, kurus parakstījusi Rumānija, Eiropas Savienības tiesību aktos vai citos īpašos tiesību aktos nav noteikts citādi.

Lietās saistībā ar starptautisko jurisdikciju Civilprocesa kodeksā cita starpā ir paredzēti noteikumi par: jurisdikciju pēc atbildētāja dzīvesvietas vai juridiskās adreses, brīvprātīgu vienošanos par jurisdikciju par labu Rumānijas tiesām, vienošanos par tiesas izvēli, šķirējtiesas izņēmumu, *forum necessitatis*, iekšējo jurisdikciju, *lis pendens* un saistītām prasībām starptautiskā līmenī, ekskluzīvu personīgo jurisdikciju, ekskluzīvo jurisdikciju naudas prasībās vai priekšroku Rumānijas tiesu jurisdikcijai (Civilprocesa kodeksa 1066. un turpmākie panti).

4 Ja jā, tad kurā šīs dalībvalsts tiesā man jāvēršas, ja ņem vērā manu dzīvesvietu un otras puses dzīvesvietu, vai citus ar strīdu saistītus apstākļus?

Teritoriālā jurisdikcija tiek regulēta saskaņā ar vispārējiem kritērijiem (atbildētāja dzīvesvieta / juridiskā adrese), alternatīviem kritērijiem (vecāku un bērnu attiecības, uzturlīdzekļi, transporta līgums, apdrošināšanas līgums, pārvedu vekselis / čeks / vienkāršais vekselis / nodrošinājums, patērētāji, civiltiesiskā atbildība saskaņā ar saistību tiesībām) vai ekskluzīviem kritērijiem (īpašumi, mantojums, uzņēmumi, prasības pret patērētājiem), kas noteikti jaunā Civilprocesa kodeksa 107. un turpmākajos pantos.

5 Kurā šīs dalībvalsts tiesā man būtu jāvēršas, ja ņem vērā lietas raksturu, kā arī iespējamo prasījuma mantisko apmēru?

Tiesas jurisdikciju pēc lietas priekšmeta nosaka saskaņā ar jaunā Civilprocesa kodeksa 94. un turpmākajiem pantiem, un tā ir atkarīga no lietas būtības un vērtības.

Rajona tiesas kā pirmās instances tiesas izskata pieteikumus, kuri saskaņā ar Civiltiesību kodeksu ietilpst aizgādības un ģimenes tiesu jurisdikcijā; pieteikumus reģistrācijai civilstāvokļa aktu reģistros; pieteikumus saistībā ar dažādām personām piederošu daudzstāvu ēku / dzīvokļu / vietu pārvaldību un māju īpašnieku apvienību tiesiskajām attiecībām ar citām fiziskām vai juridiskām personām; izlikšanas pieteikumus; pieteikumus saistībā ar kopīgām sienām un grāvjiem, attālumu starp ēkām un stādījumiem, tiesībām uz ceļu, servitūtiem un citiem ierobežojumiem, kas ietekmē īpašumtiesības; pieteikumus saistībā ar robežu izmaiņām un robežu atzīmēšanu; pieteikumus valdījumu aizsardzībai; pieteikumus saistībā ar pienākumiem rīkoties vai atturēties no rīcības, kuras vērtību nevar izmērīt finansiālā izteiksmē; pieteikumus saistībā ar īpašuma sadalīšanu neatkarīgi no tā vērtības; citus pieteikumus, kuru vērtību var izmērīt naudā, kas ir līdz 200 000 RON ieskaitot, neatkarīgi no pušu spējas.

Tribunāli kā pirmās instances tiesas izskata visus pieteikumus, kas pēc likuma neietilpst citu tiesu jurisdikcijā, un citus pieteikumus, kas pēc likuma ir to jurisdikcijā.

Apelācijas tiesas kā pirmās instances tiesas izskata pieteikumus, kas saistīti ar administratīvajiem un nodokļu strīdiem, un citus pieteikumus, kas pēc likuma ir to jurisdikcijā.

6 Vai es pats(-i) varu iesniegt prasības pieteikumu tiesā, vai arī ir nepieciešams starpnieks, piemēram, jurists?

Puses var celt prasību personīgi vai ar pārstāvja starpniecību, un šādai pārstāvībai ir jāatbilst likumam, līgumam vai tiesu sistēmai. Fiziskas personas bez atbilstošas rīcības spējas pārstāv juridiskais pārstāvis. Puses var arī pārstāvēt to izvēlēts pārstāvis saskaņā ar likumu, ja vien likumā nav noteikts, ka pusēm ir jāierodas tiesā pašām.

Pirmajā instancē un pārsūdzības tiesvedībā fiziskas personas var pārstāvēt advokāts vai cita pilnvarota persona. Ja pārstāvis ir persona, kas nav advokāts, pilnvarotā persona var iesniegt dokumentus tikai attiecībā uz procesuālajiem izņēmumiem un lietas būtību ar advokāta starpniecību gan datu ievākšanas, gan argumentu sniegšanas posmā. Sagatavojot pieteikumu, izklāstot pārsūdzības pamatojumu un iesniedzot un argumentējot pārsūdzību, fiziskām personām var palīdzēt un tās var pārstāvēt tikai advokāts, pretējā gadījumā attiecīgās darbības nav spēkā.

Juridiskas personas tiesā var pārstāvēt tikai juridiskais konsultants vai advokāts saskaņā ar vienošanos. Sagatavojot pieteikumu, izklāstot pārsūdzības pamatojumu un iesniedzot un argumentējot pārsūdzību, juridiskām personām var palīdzēt un nepieciešamības gadījumā tās var pārstāvēt tikai advokāts vai juridiskais konsultants, pretējā gadījumā attiecīgās darbības nav spēkā. Iepriekš minētie nosacījumi attiecas arī uz apvienībām, uzņēmumiem vai citām struktūrām, kurām nav juridiskas personas statusa.

7 Tieši pie kā man jāvēršas, lai uzsāktu tiesas lietu: reģistrācijas birojā, pie tiesas darbinieka kancelejā, vai kādā citā iestādē?

Pieteikums tiek reģistrēts un tam tiek piešķirts konkrēts datums, uzspiežot reģistrācijas zīmogu. Pēc reģistrācijas pieteikums un tam pievienotie dokumenti, kā arī attiecīgos gadījumos pierādījumi par to, kā tie nodoti tiesai, tiek nodoti tiesas priekšsēdētājam vai priekšsēdētāja norīkotai personai, kas nekavējoties rīkojas, lai pēc nejaušības principa noteiktu tiesnešu sastāvu saskaņā ar likumu (Civilprocesa kodeksa 199. pants).

8 Kādā valodā prasības pieteikumu var iesniegt? Vai to var darīt mutiski, vai arī tam jābūt rakstveidā? Vai prasības pieteikumu var nosūtīt pa faksu vai e-pastu?

Saskaņā ar Likumā Nr. 304/2004 par tiesu sistēmas organizāciju 16. pantu pieteikumiem un procesuālajiem dokumentiem ir jābūt rumāņu valodā. Pieteikumus var iesniegt tikai rakstveidā. Saskaņā ar jaunā Civilprocesa kodeksa 194. pantu pieteikums, kas iesniegts personiski vai ar pārstāvja starpniecību, saņemts pa pastu, ar kurjera starpniecību, pa faksu vai ieskenēts un nosūtīts pa e-pastu vai kā elektronisks dokuments, ir jāreģistrē un tam jāpiešķir konkrēts datums, uzspiežot reģistrācijas zīmogu.

Ja kāda no tiesvedībā iesaistītajām pusēm nerunā rumāņu valodā, saskaņā ar jaunā Civilprocesa kodeksa 225. pantu tiesā jāizmanto zvērināta tulka ar specializāciju tieslietās pakalpojumi. Ja puses tam piekrīt, tulka funkciju var veikt tiesnesis vai lietvedis. Ja nav iespējams nodrošināt zvērināta tulka klātbūtni, tulkot var uzticamas personas, kas pārvalda attiecīgo valodu. Ja persona ir mēma, kurla vai kurlmēma vai kāda cita iemesla dēļ nespēj izteikties, saziņa notiek rakstiski. Ja attiecīgā persona nespēj lasīt vai rakstīt, tiek izmantots tulks. Tulkiem un tulkotājiem *mutatis mutandis* piemēro nosacījumus attiecībā uz ekspertiem.

9 Lai celtu prasību, ir jāaizpilda kādas īpašas veidlapas? Ja nav, kā lai es izklāstu savu prasījumu? Vai ir kādi īpaši elementi, kas ir ietverami iesniedzamajos dokumentos?

Civilprocesa kodeksā nav paredzēta standarta veidlapas izmantošana juridisku prasību iesniegšanai. Parasta civilprocesa noteikumos paredzēts atsevišķu civiltiesisku prasību (piemēram, pieteikuma, aizstāvības apsvērumu, pretprasības) saturs.

10 Vai man ir jāmaksā tiesas izdevumi? Ja, jā, – kad? Vai man jāapmaksā advokāts no prasības iesniegšanas brīža?

Tiesāšanās izdevumi ir zīmognodevas, advokātu, ekspertu un speciālistu atlīdzība, lieciniekiem pienākošās summas par ceļa izdevumiem un izdevumiem saistībā ar nepieciešamību ierasties tiesā, ceļa un uzturēšanās izmaksas, kā arī citi izdevumi, kas nepieciešami atbilstīgai tiesvedības norisei. Pusei, kura pieprasa tiesāšanās izdevumu atlīdzināšanu, ir jāpierāda izdevumi un to apmērs ne vēlāk kā līdz brīdim, kad ir pabeigtas pārrunas par lietas būtību. Zaudējušajai pusei pēc uzvarētājas puses pieprasījuma ir jāsedz uzvarētājas puses tiesāšanās izdevumi. Ja pieteikums ir apstiprināts daļēji, tiesneši nosaka, kādā apmērā katrai pusei ir jāsedz tiesāšanās izdevumi. Ja nepieciešams, tiesneši var pieprasīt kompensēt tiesāšanās izdevumus. Atbildētājam, kurš atzīst prasītāja izvirzītās prasības pirmajā tiesas sēdē, uz kuru atbilstīgi izsauktas abas puses, nevar likt segt tiesāšanās izdevumus, izņemot gadījumus, kad pirms procedūras sākšanas prasītājs ir nosūtījis atbildētājam oficiālu paziņojumu vai atbildētājs ir likumīgi atzīts par maksātnespējīgu. Ja ir vairāki prasītāji vai atbildētāji, tiem var uzdot segt tiesāšanās izdevumus vienādās daļās, proporcionāli vai kopīgi atkarībā no to statusa tiesvedībā vai to savstarpējo tiesisko attiecību būtības.

11 Vai ir iespējams saņemt juridisko palīdzību?

Juridisko palīdzību var saņemt, ievērojot nosacījumus, kas paredzēti Valdības ārkārtas rīkojumā Nr. 51/2008 par juridisko palīdzību civillietās, kurš ar grozījumiem un papildinājumiem apstiprināts ar Likumu Nr. 193/2008, kas vēlāk grozīts. Vispārīgi noteikumi par juridisko palīdzību atrodami arī jaunajā Civilprocesa kodeksā (90. un 91. pants).

12 No kura brīža tiek uzskatīts, ka prasība ir celta? Vai iestādes sniedz kādu atbildi par to, vai mans prasījums ir vai nav pienācīgi izklāstīts?

Pieteikums tiek reģistrēts un tam tiek piešķirts konkrēts datums, uzspiežot reģistrācijas zīmogu. Pēc reģistrācijas pieteikums un tam pievienotie dokumenti tiek nodoti tiesas priekšsēdētājam vai tiesnesim, kas aizvieno priekšsēdētāju, kurš nekavējoties rīkojas, lai pēc nejausības principa noteiktu tiesnešu sastāvu.

Tiesnešu sastāvs, kuram lieta tiek piešķirta pēc nejausības principa, pārbauda, vai pieteikums atbilst noteiktajām prasībām. Ja pieteikums neatbilst prasībām, prasītājs tiek rakstiski informēts par attiecīgajiem trūkumiem. Desmit dienu laikā pēc paziņojuma saņemšanas prasītājam ir jāsniedz papildu informācija vai jāveic nepieciešamās izmaiņas, lai pieteikums netiktu anulēts. Ja prasības saistībā ar papildu informācijas sniegšanu vai pieteikuma grozīšanu nav izpildītas noteiktajā termiņā, tiesa uzdod anulēt pieteikumu ar sēdes ziņojumu, ko izdod palāta.

Kad tiesnesis konstatē, ka visi juridiskie nosacījumi attiecībā uz pieteikumu ir izpildīti, viņš ar lēmumu uzdod paziņot to atbildētājam.

13 Vai es saņemšu precīzas ziņas par notikumu turpmāko attīstības gaitu (piemēram, laiku, kad man ir jāierodas tiesā)?

Sīkāku informāciju par lietu var iegūt tiesu arhīvu birojos vai to tīmekļa lapās, ja tādas ir pieejamas, skatot tīmekļa vietni <https://portal.just.ro/>.

Tiesa var lemt par pieteikumu tikai tad, ja puses ir izsauktas uz tiesu vai ieradušās tiesā personiski vai ar pārstāvja starpniecību. Tiesa atliek lēmuma pieņemšanu lietā un uzdod puses izsaukšanu uz tiesu, ja tā konstatē, ka puse, kura nav ieradusies, nav izsaukta uz tiesu atbilstoši likumā paredzētajām prasībām. Tiesas pavēstu un visu procesuālo dokumentu paziņošanai jānotiek pēc pašu iniciatīvas.

Kad tiesnesis konstatē, ka visi juridiskie nosacījumi attiecībā uz pieteikumu ir izpildīti, viņš ar lēmumu uzdod paziņot to atbildētājam, kurš tiek informēts par pienākumu iesniegt apsvērumus savai aizstāvībai 25 dienu laikā pēc pieteikuma paziņošanas. Apsvērumi aizstāvībai tiek paziņoti prasītājam, kam jāsniedz atbilde uz aizstāvības apsvērumiem 10 dienu laikā pēc paziņojuma saņemšanas, savukārt atbildētājs var iepazīties ar atbildi uz aizstāvības apsvērumiem lietas materiālos. Trīs dienu laikā pēc tam, kad ir iesniegta atbilde uz aizstāvības

apsvērumiem, tiesnesis ar lēmumu nosaka pirmās tiesas sēdes datumu, kas ir ne vēlāk kā 60 dienas pēc tiesas lēmuma izdošanas dienas, un uzdod izdot pusēm tiesas pavēstes. Ja atbildētājs nav iesniedzis aizstāvības apsvērumus vai prasītājs nav iesniedzis atbildi uz aizstāvības apsvērumiem noteiktajā termiņā, kad attiecīgais termiņš ir pagājis, tiesnesis ar lēmumu nosaka pirmās tiesas sēdes datumu, kas ir ne vēlāk kā 60 dienas pēc lēmuma izdošanas dienas, un uzdod izdot pusēm tiesas pavēstes. Steidzamības tiesvedībā atkarībā no lietas apstākļiem tiesnesis var saīsināt iepriekš minēto termiņu. Ja atbildētājs dzīvo ārvalstīs, atkarībā no lietas apstākļiem tiesnesis nosaka saprātīgu ilgāku termiņu.

Pusei, kura ir iesniegusi pieteikumu un apstiprinājusi tiesas sēdes datumu, un pusei, kura ir ieradies tiesas sēdē, netiek izdota tiesas pavēste tiesas procesa ietvaros, jo tiek uzskatīts, ka attiecīgā puse ir informēta par turpmākajiem tiesas sēžu datumiem. Šie nosacījumi attiecas arī uz pusi, kurai ir izdota tiesas pavēste par ierašanos uz tiesas sēdi, jo tiek uzskatīts, ka šādā gadījumā attiecīgā puse ir informēta arī par tām tiesas sēdēm, kuras notiek pēc tiesas sēdes, par kuru tiesas pavēste ir izdota. Tiesas pavēstē ir arī minēts, ka, pamatojoties uz tiesas pavēsti, kuras saņemšana tiek apliecināta ar parakstu, tiek uzskatīts, ka tiesas pavēsti saņēmušajai pusei ir zināmi datumi tiesas sēdēm, kuras notiek pēc tiesas sēdes, par kuru tiesas pavēste ir izdota.

Pirmajā tiesas sēdē, uz kuru puses ir atbilstīgi izsauktas, pēc pušu uzklauššanas tiesnesis var izteikt aplēses par nepieciešamo lietas izskatīšanas ilgumu, ņemot vērā lietas apstākļus, lai varētu pieņemt spriedumu optimālā un paredzamā termiņā.

■ Lapa atjaunināta: 06/02/2026

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.